

[Stegger Nielsen.]

kirkeministers udtalelser vedrørende kirkeministeriets beslutning om ikke at følge det af biskopperne fremsatte ønske om særlige valgregler for en biskop, der måtte være kandidat til valg i et andet stift. Mit parti er enig i, at vi tror, det er heldigst, at man der følger de almindelige regler om, at der er lige vilkår for biskopper som for andre.

Med disse ord skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til velvillig fortsat behandling og foreløbig til behandling i et udvalg.

Krarp: På mit partis vegne kan jeg tilgive støtte til en velvillig behandling af lovforslaget.

Den højtærede kirkeminister motiverede i sin fremsættelsestale lovforslagets berettigelse ved at udtale, at man måtte tilstræbe større fasthed og mindre tilfældighed ved bispevalg, og dette viser, hvad jeg er oprigtig taknemlig for, at vor højtærede kirkeminister har et åbent blik netop for denne store svaghed i den nugældende bispevalgslov. Det erkendes også af mit parti, at en sådan motivering er berettiget. Ved et bispevalg bør tilfældighederne såvidt muligt undgås under hensyn til den overordentlige betydning, bispeembederne som en nøglestilling i kirken gennem vor folkekirkes historie har haft og stadig har, omend ikke i samme grad nu som før.

Jeg vil gerne minde om, at i den onde tid, vi gennemlevede under den sidste verdenskrig, placerede netop ofte bisperne, kirkens førende mænd, sig som dem, der også førte i den ideologiske strid. Jeg minder her om mænd som biskop Fuglsang-Damgaard, hvis åbne brev, der — med tilslutning fra de andre biskopper — blev læst op i alle landets kirker, var en skarp protest mod jødefølgelserne. Jeg tænker også på en mand som biskop Berggrav i Oslo, utvivlsomt Quislings mest besværlige modstander i Norge. Jeg vil ligeledes med al anerkendelse gerne nævne en mand som den katolske biskop Clemens von Galen i Münster, der i uforfærdede prædikener så sent som i 1943 og 1944 påtalte nazistirets uretfærdigheder. I denne forbindelse er det også naturligt for mig med hæder at nævne en mand som afdøde biskop Wegener, der rent ud satte sit embede ind i en strid for det, der for ham og for kirken betød så meget.

Altså, jeg anerkender her bispeembedets store betydning, og derfor godkender jeg i høj grad den højtærede kirkeministers udtalelser om, at der ved valg af biskopper ikke bør råde tilfældigheder. Det synes mig

upassende at sige og knapt nok at tænke, at vore nuværende biskopper er valgt ved en tilfældighed og derfor egentlig ikke er sådan rigtig egnede til at varetage deres høje embeder. Men jeg kan vel have lov til at sige, at mange vil være enige med mig i at beklage, at fremtrædende præster i den danske folkekirke netop ved en tilfældighed ikke opnåede det valg og det bispeembede, de syntes egnede til.

Det er vist ikke for meget at sige, at der gik et suk gennem vor kirke, da pastor Olfert Ricard ved en tilfældighed ikke blev valgt i 1923 som den første biskop i det nyoprettede Roskilde stift. I grundtvigske kredse må der nødvendigvis have været skuffelse over, at pastor Anders Nørgaard ikke blev biskop, og jeg deltager i den almindelige beklagelse over, at der ikke kunne blive — og det var tilfældigheder, der gjorde det — en bispestol til pastor, dr. theol. Laurits Koch, mangeårig forstander ved Diakonissestiftelsen, en mand, hvis kristelige modenhed, hvis grundige lærdom, og hvis uomtvistelige evner som administrator gjorde skikket til en lignende bispestilling i vor kirke, som hans fader og hans broder, biskop Gabriel Koch, havde haft til så stor gavn for den kirke, de tjente.

Når jeg nævner disse tre navne, og der kunne med rette nævnes en del flere, som jeg synes er forbigået ved tilfældigheder ved besættelsen af disse store embeder, så falder jeg for fristelsen til at citere den åbenmundede kritiker Kaj Munk, der i sin bog „Himmel og Jord“ skriver:

„Nu har vi kun biskopper af cykelklemmeformatet.“

Jeg nævner det, men jeg er selvfølgelig ikke enig med Kaj Munk.

Lovforslaget tilsigter altså at borteliminere tilfældighederne ved bispevalgene, så de bedst egnede kan blive biskopper, og et sådant formål er mit parti i høj grad villigt til at støtte.

Om selve lovforslaget har jeg kun nogle få bemærkninger. Jeg er enig i de i ændringsforslaget til lovens § 2 foreslåede regler for valgmenighedernes deltagelse i valg af den mand, der også er disse menigheders biskop og tilsynsførende.

Det i forslaget til den nye § 3 omtalte stiftsmøde vil sikkert vise sig at være nyttigt, og det er naturligt, at fællesfonden udreder de med mødet forbundne udgifter. Jeg vil dog mene, at man i kirkelige kredse hellere så en kirkens mand som indkalder og leder af dette møde end netop stiftamtmanden, der jo må siges at høre til den borgerlige administration. Og